

um i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
Toruń, ul. Podmurza 83, tel. 48 56 65 22 196
e-mail: fopolek@op.pl, www.zawacka.pl
2956 10 25 11 25 25 25 25 25 25 25
25 25 25 25 25 25 25 25 25 25
t-ku 82 1090 1500 0000 0000 3002 0244

poprzedni nr M-614/987

V 102
uk

Żurawska Maria
ul. Toruńska
88-100 Gnowroclaw

Gnowroclaw
AK

nr leg. AK 037345
wyd. Bydgoszcz

Kwiatkowska Maria
zam. Żurawska
ps. "Grażyna"

M-614/987 *Jan*

strona
Bilansu ewid.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Świątkowska Maria

J-2-614/987 Pom.

Imię i nazwisko

I./1. Relacja *k. 4 s. 1-6*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 11 s. 1-11*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora *k. 1 s. 1*

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne —

IV. Korespondencja

1). korespondencja *k. 24 s. 1-31*

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 4*

VI. Fotografie *książki i kompozycje*

1/1. Delaja Światkowska Maria:

1. Delaja spisane przez Marię Światkowską-
-Żurawską, dn. 11.02.1991r., napis oryg. k. 2 s. 1-2
2. Delaja ościonka konspiracji - Marii
Żurawskiej ps. "Graszyni" - data wpt. 24.03.1992r.,
nlep. oryg. k. 2 s. 3-6

L 92/17/91 Rel. Ma
opt. 15/2-41 K-614/987

Relacja członka konspiracji.

Zurawska Maria z domu Kwiatkowska urodzona 9 sierpnia 1922r. w majątku Rumiejki pow. Środa woj. poznańskie.

Rodzicami moimi byli Mieczysław Kwiatkowski z zawodu agronom pełniący obowiązki administratora majątków ziemskich. Ojciec brał udział w pierwszej wojnie światowej oraz w Powstaniu Wielkopolskim w 1919r.

Matka Wanda z domu Hauptmann, córka kierownika szkoły, zawodowo nie pracowała.

Mieszkam obecnie w Inowrocławiu przy ul. Toruńskiej 20 m2. tel. 749-71. Posiadam wykształcenie wyższe, ukończyłam ekonomię polityczną na Uniw. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1950r. ze stopniem naukowym mgr Prawa Międzynarodowego.

W roku 1939 ukończyłam Prywatne Gimnazjum im. M. Konopnickiej w Inowrocławiu oraz zdałam egzamin do Liceum Pedagogicznego w Inowrocławiu.

W okresie szkolnym brałam czynny udział w Harcerstwie należąc do rady drużyny w Gimnazjum. W 1938r. ukończyłam kurs z ratownictwa ogólnego i przeciwgazowego dla członków drużyn ratowniczych Polskiego Czerwonego Krzyża. W kampanii wrześniowej 1939r. brałam udział w obronie cywilnej w tzw. Komitetach Blokowych przy ul. Toruńskiej jako sanitariuszka.

Podczas okupacji zmuszona byłam pracować zarobkowo w fabryce kartonów, następnie jako kelnerka w kawiarni w Inowrocławiu, i kreślarka techniczna w "Kulturamt" do roku 1942. W tymże roku zostałam wywieziona przymusowo przez Arbeitsamt do obozu w Poznaniu i skierowana do pracy do fabryki "Cegielskiego". Deutsche Waffen Munition Fabrik jako kreślarka techniczna, gdzie pracowałam do chwili wyzwolenia miasta przez wojska radzieckie. Mieszkałam podczas okupacji najpierw przy ulicy Toruńskiej 20 m2, potem przy ul. Farnej 2a w Inowrocławiu a w Poznaniu przy ul. Grunwaldzkiej. Cały czas mieliśmy radio w domu i młodzież schodziła się na wiadomości i tajne nauczanie. Częste rewizje Gestapo, były przyczyną nagłego zgonu na zawał serca ojca w dniu 27.03.1940r. Po aresztowaniu brata Klemensa 30.10.1943r. matka została karnie skierowana do pracy przy tłuczeniu kamieni na szosie, represjonowano ją szczególnie za odmowę przyjęcia obywatelstwa niemieckiego.

Tajne nauczanie prowadziliśmy z bratem w naszym mieszkaniu. W roku 1941 wstąpiłam do konspiracji P.Z.P. potem A.K. jako łączniczka brata, przyjmując pseudonim "Grażyna". Dla niego przewoziłam różne tajne dokumenty i plany z Poznania.

Na terenie Inowrocławia nikt poza moim bratem nie wiedział o mojej konspiracyjnej pracy i w ten sposób zostałam uratowana od masowych aresztowań w 1943 i 1944 roku w Inowrocławiu. Moim bezpośrednim dowódcą był brat Klemens pseudonim "Znicz" członek Kedywu Komórki A.K. a należał do grupy Antoniego Dziuby, który został rozstrzelany w Żabikowie w 1944r. razem z siedmioma członkami P.Z.P.

Brata skierowano do obozu Koncentracyjnego w Mauthausen.

Z mojej rodziny przebywali w obozach koncentracyjnych:

1. Stryj Antoni Kwiatkowski w Dachau
2. stryjeczny brat dr Lech Kwiatkowski oficer A.K. uczestnik walk o Wolność i Niepodległość na Śląsku, aresztowany po wyzwoleniu, przebywał w więzieniu i obozie w woj. wrocławskim.
3. Brat Klemens Kwiatkowski w obozie na Błoniach w Inowrocławiu, potem w forcie VII w Poznaniu i w Mauthausen do chwili wyzwolenia t.j. 5.05.1945r. przez wojska amerykańskie.
4. Brat matki Klemens Hauptmann w obozie na Błoniach w Inowrocławiu i Gross-Rosen.

Po wyzwoleniu w miesiącu marcu 1945r. powróciłam do Inowrocławia. Ukończyłam 4-ro miesięczny Kurs Pedagogiczny i rozpocząłam pracę nauczycielki w Szkole Podstawowej w Kruszwicy, jednocześnie kontynuowałam dalsze wykształcenie. W lutym 1946r. zdałam maturę w Wieczorowym Liceum dla Pracujących przy Gimnazjum Jana Kasprowicza w Inowrocławiu. Od 1 września 1946r. studiowałam w Poznaniu na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, jednocześnie pracując zarobkowo w Fabryce Cegielskiego w Centralnym Biurze Konstrukcyjnym jako kreślarka techniczna.

Po ukończeniu studiów miałam trudności z otrzymaniem pracy z uwagi na pochodzenie. Otrzymałam po interwencji Dziekana pracę w Narodowym Banku Polskim w Inowrocławiu z dniem 1.10.1950r.

Niestety pracę zawodową zmuszona byłam przerwać 31.10.1955r. i przejść na rentę inwalidzką a to na skutek choroby spowodowanej represjami przez pracowników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wyszłam za mąż 1.10.1949f. za inż. Czesława Zurawskiego. Mam dwoje dzieci: syna Piotra ur. 31.10.1951r. i córkę Iwonę ur. 24.10.1956r.

Handwritten signature: Maria Zurawska

mgr Maria Zurawska.

Inowrocław, dnia 11 luty 1991r.

Włocławek
 ul. Tomińska 20

Rebaja ciotka konspiracji.

I. Żyrowska Włocławek ciotka ciotki
 ur. 9 sierpnia 1922 r. w majątku Remiejki pow. Środa woj.
 potanickie

Rodzice: ciotka ciotki z zawodu agronom, pełniący obowiązki
 administratora majątku. Brat udział w pierwszej wojnie światowej
 oraz w Powstaniu Wielkopolskim 1919 r.

Włocławek. Wanda z domu Hauptmann, córka kierownika
 szkoły, zawodo nie pracowała
 ciotka ciotki w Inowrocławiu przy ul. Tomińskiej 20
 nr. telef. 749-71.

II. Posiada wykształcenie wyższe, ukończyła wydz. prawo-
 ekonomiczny na Uniwersytecie J. Mickiewicza w Poznaniu
 w 1950 r. ze stopniem naukowym mgr. praca dyplomowa
 z prawa międzynarodowego

W roku 1939 ukończyła Prywatne Gimnazjum im. M. Ko-
 nopnickiej w Inowrocławiu, uzyskała tak zw. małą maturę
 oraz zdała egzamin do Liceum Pedagogicznego w Ino-
 wrocławiu.

W okresie szkolnym brała czynny udział w Zm. Hauerstowa
 należała do rady dziewcząt w Gimnazjum

W 1938 r. ukończyła kurs z zakresu ogólnego
 i pracowniczego dla ciotek dwujęzyczny PCK.

4
III. W kampanii wrześniowej 1939 r. brałem udział w obronie
cywilnej miasta w Zak. zw. Komitetach Blokowych przy ul. To-
miejskiej razem z bratem Klemensem jako sanitariuszka

IV. Podczas okupacji niemieckiej byłem pracownikiem, najpierw
w fabryce kartonów, następnie jako kibelarka w kawiarni
Theater Cafe w -Mongratonem, potem byłem kibelarką technicz-
ną w "Kulturhaus" do końca roku 1942 i zostawałem wywiezio-
na przez Arbeitsamt do obozu w Poznań. Z uwagi na
zapotrzebowanie kibelarzy, skierowano mnie do "Deutsche
Waffen Munition Fabrik" w Poznań, gdzie pracowałem
jako kibelarka techniczna do chwili wyzwolenia miasta
przez wojska radzieckie w 1945 r.

Bratem czynny udział wzięliśmy z bratem w tajnym
nauczaniu o maszyni niemieckim przy ul. Tomiejskiej 20
a potem przy ul. Formej 2a do czasu mas wykreślowania
W roku 1941 w ścisłej konspiracji z bratem jako jego łączniczka
pracowałem pod pseudonimem "Grażyna". Długość radiu
w niemieckim i wrośności z ludźmi praktycznie dalej.
Częste wizyty Gestapo nie zadostały mi uchylić, jednakże
podczas jednej z nich w maju w 1940 r. 27 marca, zabrał
mnie odak serca ojciec

V. Przyjaciel odzyskał odemnie brat Klemens w niemieckim
przy ul. Formej 2a na rynek ul. B. Czapłochowskiej
stwierdził, "Bóg - Honor Ojczyzna do końca mego życia
lepiej żyć niż jak sadzałam
Kiedy pracowałem w Poznań, miałem siostry "Pawła" i
i mogłam przejechać co tydzień do -Mongratonem
Ofiart poza bratem Klemensem ps. "Ania" i wujkiem Klemens
szere Hauptmannem, który zabrał po poronieniu z obozu kon.

nikt nie wiedział o mojej konspiracyjnej pracy
chcieli mnie uwięzić przed aresztowaniem gdyż byłem
b. filigranem i stałego zatrudnia po przebytej ciężkiej
chorobie w 1940 r. a następnie ewakuacji.

Pracowałem za Bractwa dla brata różne fajne plany
rozlokowania fabryki w której pracowałem przez siostrę
Brat Klemens pseudonim "Zweis" w październiku 1943 r.
otrzymał nominację na plut. podcz. i był w ścisłym kierown-
ictwie komórki FK na terenie "Ingenieurhaus i Wertheim"
Do tej komórki należał również brat mój Klemens
Hauptmann, pseudonim "Wujek"

Brat oraz inni członkowie konspiracji zostali aresztowani
w "Ingenieurhaus" 30 października 1943 r.

VI. Z rodziny mojej przetrwali w obozach konc.

1. Stryj Antoni Kwiatkowski - Dachau - nie żyje
2. dr Lech Kwiatkowski oficer FK - uczestnik walk o Wolność
i Demokrację na Śląsku, aresztowany po wyzwoleniu,
przebywał kilka lat w więzieniu i obozie w woj. wrocławskie
nie żyje - stryjeczny brat.

3. Wuj Klemens Hauptmann - obóz Gross-Rosen - nie żyje

4. Brat Klemens Kwiatkowski - obóz "Stonie Ingenieurhaus"
fort II - Poznań. clauthausen. obecnie. Szwajcaria

VII. Po wyzwoleniu 1945 r. powróciłem za Bractwa do two-
wrotnictwa, ukończyłem 4 miesięczny kurs Pedagogiczny
i rozpocząłem pracę w sierpniu 1945 r. w szkole Podsta-
wowej Nr. 2 w Kuszawicy jako nauczycielka. Jednocześnie
uczestniczyłem w "Ingenieurhaus" do Wieszynskiego Liceum
przy Gimn. i Liceum im. J. Kasprzaka w Świeżym i złożyłem
w lutym 1946 r. egzamin dojrzałości z zakresu liceum

Humanistycznego.

Od 1. września 1946 rozpoczął studia w Poznaniu na Uniwersytecie F. Mickiewicza. Równocześnie pracował zawodowo w Cełdzu. Biorąc konstrukcyjny w fabryce Cepielskiego jako kreslarz techniczny aby zdobyć warunki finansowe na swoje utrzymanie i pomóc matce.

Studia ukończył w terminie przez pracę mag. z prawa między innymi. Główną osiągnięciem moim była praca w sprawie dyplomu. Wzięty mi został za kwalifikowania z moją na podległość, bezpartyjną, brat na zachodzie wystąpił za moją 1. X. 1949 r. Za dnia. Czestawa Świątkowska Pracował zawodowo w Wągrowcu od 1. X. 1950 r. w ranku urzędowym na wydz. kredytów i kontroli jako kierownik działu.

Z dniem 31. X. 1955 r. zależającą byłam przejść na rentę inwalidzką po ciężkiej chorobie na skutek zrywania i przewlekłej pracy. Pracowa. Ulin. Poczp. Publ. z Warszawy. Obecnie mam nadal rentę inwal. 11 gr.

Elżbieta Świątkowska

ps. "Grzywna"

1/2. Dokumenty dotyczące osoby
relatora: Świątkowska Maria

1. Kserokopia oświadczenia świadka
Klemensa Świątkowskiego z 27.05.1992r.,
-2 egz. k. 2 s. 1-2
2. Zawiadzenie nr 109/92 z 11.08.1992r.
wystawione przez Fundację ABAC w
Toruniu o działalności konspiracyjnej
Marii Świątkowskiej (z d. Świątkowskiej),
mpis, kop. k. 1 s. 3
3. Zawiadzenie nr 120/92 o działalności
konspiracyjnej Marii Świątkowskiej
z d. Świątkowskiej wystawione
13.11.1992r. przez F ABAC, mpis, kopia k. 1 s. 4
4. Oświadczenie Janiny Durek z d.
Sadowskiej z 9.04.1991r. o działalno-
ści Marii Świątkowskiej z d. Świątkow-
skiej, mpis, oryg. k. 1 s. 5
5. Zawiadzenie Układu do Spraw Bomba-
żantów i Osob Represjonowanych nr 439961/99786
z 21.06.1993r., kserokop. k. 1 s. 6
6. Leg. nr 134-94-9 Srebrnego Krzyża
Zestawi z 28.07.1994r., kserokop. k. 1 s. 7
7. Leg. nr 1-98-237 Krzyża Armii Krajowej
wsp z 20.01.1998r., kserokop. k. 1 s. 8
8. Podanowanie na stop. ppor. z dn. 2.04.2001r.,
kserokop. k. 1 s. 9
9. Patent nr 70 399 Weterane Walk o

Dr. Klemens Kwiatkowski, "Lis"
ul. Toruńska 20
88-100 Łuczniczka

Łuczniczka dnia 27. maja 1992 r.

imię, nazwisko, pseudonim i adres
składający oświadczenia
(alfa i greckie nazwisko panieńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. - od - do)
Organizacja Komsy w Łuczniczce pod nazwą PZP-OK

świadkami odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się
dokumentem osobistym (innym dokumentem), seria i numer 58078 PC (Pasport)
wystawionym dnia przez Szwajcarię

oświadczam, że Ob. Maria Zarawka syn (córka) Mieczysława
urodziła dnia 23. XI. 1919 r. w Rumyńsku pow. Siedlce

znany (i) osobiście jako uczestnik (czka) - wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie

osobnie od - do Była uczestniczką organizacji Komsy w Łuczniczce
PZP-OK w Łuczniczce pod nazwą "Komsa" w Łuczniczce - Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka
i organizacja tej samej organizacji w Łuczniczce - Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka
nauczycielką w szkole w Łuczniczce w Łuczniczce - Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka
od 1939 r. do 1943 r. W tym czasie była pracownicą w
organizacji Komsy w Łuczniczce PZP-OK i działała w tej samej
organizacji, której siedzibą było pracownice przed
w/w organizacji w Łuczniczce

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) Grazyna

zawieszony (y) pełnił funkcję łącznik - kurier

uczestniczył (a) w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,
okresy, czasookresy itp.) była w szeregach Łuczniczki z Siedlce

obrony cywilnej Hauptmannem Klemensem w Łuczniczce
Majorem, od którego przewoziła korespondencję i odbierała
pocztę tajną z Poznania dla Łuczniczki PZP-OK,
cały czas wypracowała z Siedlce, aż do czasu jej
orientowania 1. 1943 roku, została do Łuczniczki w (Łuczniczce)
Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka
K/ Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka - Łuczniczka
ze Siedlce PZP-OK na trasie Łuczniczka - Łuczniczka -

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymień jej rodzaje, miejscowości, czasokres, organy

represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. Za przynależność do PZP-AK B.

był represjonowany i w 1972 roku w Londynie
z powodu przynależności do PZP-AK B.
dotyczył

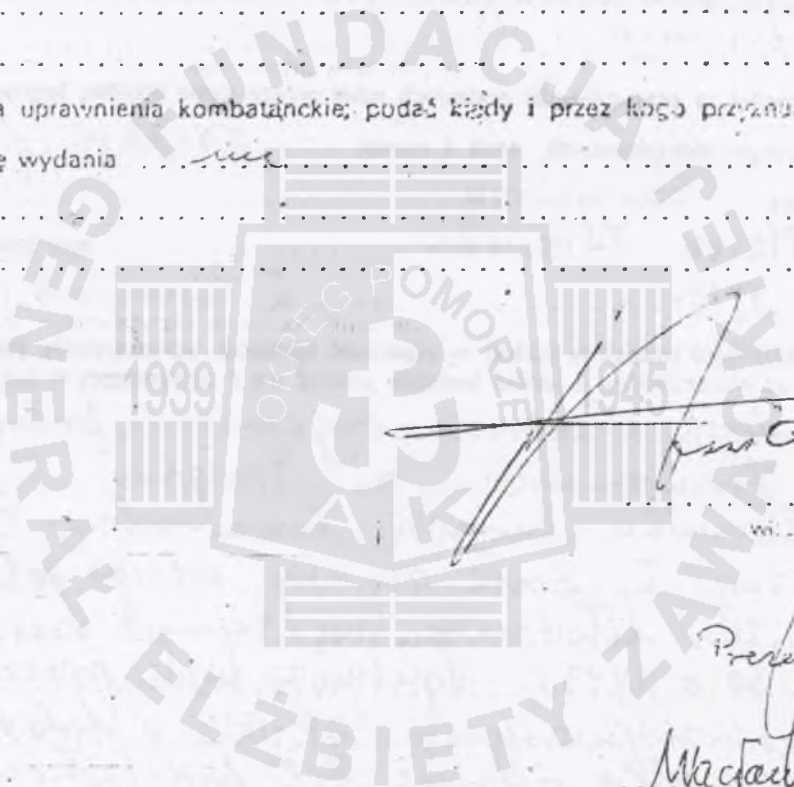
Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wypisć numer legitymacji

sztankowskiej, datę jej wydania, przez kogo nie posiadał z Londynu

Nr 7251 z dnia 12.1.1972 rok

Jeśli świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznano, nr legitymacji

(zaswiadczenia), datę wydania nie

[Handwritten signature]
własnoręcznie podpisane

[Handwritten signature: Przewodnicząca]
[Handwritten signature: Małgorzata Szewczyk]
potwierdzam wiarygodność podpisu
Świdka

Świdkowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
OKRĘG BYDGOSKI
KOŁO TERENOWE
w Inowrocławiu
.....
płaczek organizacji kombatanckiej
imię i nazwisko, funkcja

Inowrocław, dnia 27.1.1992
.....
miejscowość, data

Toruń 1108.92 r.

Lds 745/82

Z A Ś W I A D C Z E N I E 109/92

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w Toruniu niniejszym zaświadcza, że w zbiorach naszego Archiwum znajduje sięteczka osobowa Marii Żurawskiej z domu Kwiatkowskiej ur. 9.08.1922 r. /nr K-614-987/, która zawiera własną relację oraz oświadczenie brata, Klemensa Kwiatkowskiego ps. "Zniesz" i Janiny Kurek z d. Sadowskiej.

Z oświadczenia brata Klemensa Kwiatkowskiego wynika, iż Maria Żurawska pełniła funkcję łączniczki-kuriera na trasie Inowrocław - Poznań, kontaktowała się jakoby z Szefem Obrony Cywilnej Klemensem Hauptmannem w Cukrowni Mątwy, od którego przewoziła informacje z Poznania dla PZP-AK w Inowrocławiu.

Oświadczenie Janiny Kurek z d. Sadowskiej zawiera stwierdzenie, iż spotykała Marię Żurawską podczas zajęć tajnego nauczania a unikała aresztowania prawdopodobnie dlatego, że nikt oficjalnie nie wiedział o jej pracy konspiracyjnej.

mgr Elżbieta
dokumentalistka Archiwum
Jasne Moni wrocław

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Dąbrowski 49, tel. 221-50
80-200 TORUŃ

Toruń 13.11.92 r.

Ldz. 1110/A/92

Z A S W I A D C Z E N I E nr 120/92

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w Toruniu niniejszym zaświadcza, że w zasobie naszego Archiwum jestteczka osobowa p. Marii Żurawskiej z domu Kwiatkowskiej ur. 9.08.1922 r. sygn. K-614/987. Teczka ta zawiera relację własną p. M.Żurawskiej oraz oświadczenia brata, Klemensa Kwiatkowskiego ps. Znicz i Janiny Kurek z domu Sadowskiej.

1. W oświadczeniu K.Kwiatkowskiego znajduje się stwierdzenie, iż Maria Żurawska:
"Była członkiem organizacji konspiracyjnej PZP-AK w Inowrocławiu, ps. Grażyna. Pełniła funkcję łączniczki-kuriera Inowrocław - Poznań. W organizacji tej brała czynny udział jako nauczycielka młodzieży na tajnych kursach od 1939 r. - 30.10.1943 r." i dalej " Była ścisłej łączności z Szefem Obrony Cywilnej Hauptmannem Klemensem w cukrowni Mątwy, od którego przewoziła korespondencję i odbierała pocztę tajną z Poznania dla Inowrocławia PZP-AK. Cały czas współpracowała z Szefem, aż do chwili jego aresztowania XI.1943 roku."
2. Janina Sadowska zam.Kurek w swoim oświadczeniu stwierdza, odnośnie M.Żurawskiej:
"Wiem, że brała czynny udział w pracach konspiracji Związku PZP potem AK."

Na podstawie posiadanych informacji nie można jednoznacznie stwierdzić, w jakim dokładnie okresie p.Maria Żurawska działała w konspiracji.

Kierowniczka Archiwum
mgr Hanna Marcinkowska
Hanna Marcinkowska

Wiceprezes Fundacji
Prof. dr hab. Andrzej Tomczak
AT

Opisadobrenie

Ja niżej podpisany Jamina Kurek z domu Sadłowska nr 17 i 1919
zamieszkała w Krowcołanin ul. św. Ducha 47 opisałam co następuje:

Znam osobiscie Marie Luranska, z domu Kwiatkowska nr 9 III 1922
zamieszkała, w Krowcołanin przy ul. Tomnickiej 20 Nr leg. kosa 324 Zn. 2. AK
W roku 1939 zdała do Liceum Pedagogicznego w Krowcołanin, którego ja byłam
nauczniczką, II klasy licealnej. W tym czasie w bliskie stosunki koleżeńskie
podczas skupień bibliotecznych i spotykałyśmy się, podczas tajnego naukowania,
młodzieży, które odbywało się w mieszkaniu moim i mieszkaniu Marii Kwiatkowskiej.
Wie palekatar do grupy PEK ponieważ miała ukamieniony kurs partyjny
w Gimnazjum im. M. Konopnickiej. W tym, co brata wyznał udział w pracach
Konspiracji Książek P.Z.P potem AK. Jej nazwisko ani pseudonim nie był
nigdy wypowiedziany na spotkaniach skupień. Była chrońna tak się,
domyślałam pracy mego brata Klemensa i siostra Klemensa Hauptmanna.
Na przełomie 1942/43r. wyjechała na prace przymusowe do Poznania
Została zwolniona z pracy na Gieroywie i przekierowana do Deutsche Waffen Ammunition
Fabrik w Poznaniu jako kreślarka techniczna. Przejazdziła co tydzień do Kro-
wcołanina jako się, domyślałam byłam tajemniczym i kurierem w jednej sprawie dla Kon-
spiracji. Z chwilą aresztowania brata 30 i 1943r jej przyjeżdżały do Krowcołanina
nie były już tak częste. Uniknęła aresztowania, gdyż miał specjalnie nie wiedział
o jej pracy mimo, że znał i ja i ja osobiscie t. dobrze jako siostra,
suzenka, siołka, potniotkę i bardzo zdrowa,

Jamina Kurek
rozpisan' obom Kone. Pasowbrück
invalida wojenny nr 5328

Krowcołan, dnia 9. 4. 1941

ZAŚWIADCZENIE

Nr 439961/99786

Zurawski
Nazwisko
Moiłoi Mieczysława
Imiona
9.08.1944 Rumiński
Data i miejsce urodzenia

Uprawa do przejazdów
PKP i PKS
wg 50% zniżki

Zurawski
podpis posiadacza zaświadczenia

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

KIEROWNIK
Urzedu d/s Kombatantów
Osób Represjonowanych
m.p.

01.06.1993

Data

Janusz Odziemkowski
Sekretarz Stanu

Podpis

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEN
USTAWOWYCH

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
10 1940	10 1943	ZWZ - P.K.	Art 1

Łącznie: lat ... 3 ... miesięcy ... 1 ...
Zmiana: KIEROWNIK
Urzedu d/s Kombatantów
Osób Represjonowanych

Janusz Odziemkowski
Sekretarz Stanu
Podpis

Adres zamieszkania

88-100 Inowrocław
ul. Towarowa 20/2.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 28 lipca 1994 r.

LEGITYMACJA

Pani ŻURAWSKA

Maria c.Mieczysława

Nr 134-94-9

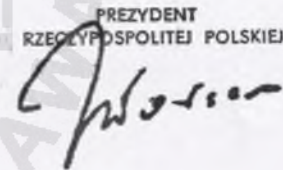
odznaczony/a został/a

WARSZAWA

SREBRNYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

dnia 28 lipca 1994 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia 20 stycznia 1998 r.

LEGITYMACJA

Pani **ŻURAWSKA**

Maria c. Mieczysława

odznaczona została

**KRZYŻEM
ARMII KRAJOWEJ**

Nr. 1-98-237

Warszawa

dnia 20 stycznia 1998 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aksejnievski
Aleksander Kwaśniewski

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

.....
(nazwa organu uprawnionego do mianowania)

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

szer. Maria ŻURAWSKA c. Mieczysława

.....
(stopień, imię, nazwisko i imię ojca)

na stopień

PODPORUCZNIKA

.....
2 kwietnia 2001 r.

z dniem

**SZEF
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO
BYDGOSZCZ**

[Signature]
plk dypl. Antoni DEBIŃSKI

.....
8 maja 2001 r.

(data)

PATENT Nr 70399

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
potwierdza się, że
Pani ŻURAWSKA MARIA

w latach walki zbrojnej z najeźdźcami
z honorem pełniła żołnierską powinność
i uzyskała prawo do zaszczytnego tytułu:

*Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny*

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Warszawa, 2001 r.

PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BOG
HONOR
OJCZYŻNA

Fundacja

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
w Toruniu

składa

Pani Marii ŻURAWSKIEJ

wyrazy podziękowania i wdzięczności
za pracę dla dobra Fundacji
i niepośledni wkład w jej dorobek,
za troskę o pamięć historii,
za stałą serdeczność, bezinteresowność i życzliwość

Honorowa Przewodnicząca
Rady Fundacji

Elżbieta Zawada

Rada Fundacji

Jan Kopyński

Toruń, 16. listopada 2002 r.

III/1. Materiały dotyczące rodziny Świątkowskiej
Marii

1. art. Tadeusz Tullbach, Klemens
Świątkowski, 'Gazeta Wyborcza' z
27.05.2004r., kserokop.

k. 1 s. 1

Kreschop.

4 t. Klemens
Kwiatkowski

1
Pomyśle N. Żurawski 17 VI 2004

Zwartek 27 maja 2004 GAZETA WYBORCZA BYDGOSZ
POŻEGNANIA

WSPOMNIENIE (1919-2004)

Klemens Kwiatkowski

I znowu opuścił na zawsze nasze grono jeden z ostatnich przedwojennych maturzystów państwowego Gimnazjum i Liceum im. J. Kasprzowicza w Inowrocławiu. Dnia 3 maja 2004 r. w uroczej miejscowości Vevey, nad Jeziorem Genewskim zmarł zasłużony inowrocławianin, harcerz, Sodalis Marianus, obywatel Polski i Szwajcarii, działacz ZWZ-AK, dr n. med. ppułk armii USA – Klemens Kwiatkowski.

Klemens był moim kolegą szkolnym i przyjacielem w inowrocławskim „Kasprze”, drużynowym w II Drużynie Harcerskiej im. W. Jagiełły i przewodniczącym naszej szkolnej Sodalicji Mariańskiej.

Klemens był inowrocławianinem z wyboru. Urodził się 23.11.1919 r. w majątku Rumiejski Szlacheckie w woj. poznańskim, tuż po Powstaniu Wielkopolskim, w którym brał udział jego ojciec Mieczysław herbu Nowina. Na początku lat dwudziestych rodzina Kwiatkowskich osiadła na stałe w Inowrocławiu.

Podczas II wojny światowej Klemens działał pod ps. „Znicz” i „Gryf” w ZWZ-AK. Organizacja powierzyła mu jako utalentowanemu rysownikowi odpowiedzialność za dział kartografii. Wykonał plany dwóch lotnisk, które dotarły do Anglii. Za te prace awansował. Angażował się w tajne nauczanie, uczył historii, j. polskiego i łaciny. Prowadził też utajniony nastuch polskiego radia z Londynu. Tuż po wybuchu wojny wykradł ze szkoły sztandar naszej drużyny harcerskiej, dzięki czemu ocalał on i obecnie znajduje się w szkolnym muzeum. Podczas wojny Klemens trafił wraz z innymi harcerzami do

Fortu VII w Poznaniu, a następnie do obozu koncentracyjnego w Mauthausen. Po wyzwoleniu obozu przez armię USA pozostał w Bawarii. Podjął tam studia medyczne na Uniwersytecie Untra, a potem w Monachium. Praktykował jako lekarz, a w 1955 r. wstąpił do Polskich Oddziałów Wartowniczych przy US Army. W 1966 r. przeniósł się do Szwajcarii w stopniu ppułk. Armii USA. Pracę podjął w klinikach jako asystent, potem został dyrektorem jednego z kurortów. Klemens Kwiatkowski był typowym polonusem. Otaczał się polskimi książkami, z niecierpliwością czekał na informacje o swoim kraju. Posiadał wiele zainteresowań, praktykował malarstwo, śpiew i turystykę.

Zasługi Klemensa są niewątpliwie wielkie. Otrzymał wiele odznaczeń, orderów i medali. Za udział w wojnie otrzymał Krzyż Zasługi i Krzyż Armii Krajowej. Za pracę chirurga i internisty został wyróżniony dziesięciokrotnie amerykańskim medalem „Superior performance-Sustained”. Papież Paweł VI odznaczył go złotym medalem za zasługi dla Kościoła katolickiego. Medal ten stanowił uhonorowanie Klemensa Kwiatkowskiego jako wielkiego Polaka i Człowieka, który całe życie poświęcał bliźnim.

Jego prochy spoczęły w grobie jego żony w Szwajcarii.

Zegnaj Klemensie, drogi Druhu. Całym swoim życiem i działalnością zapewniłeś sobie szacunek i trwałą pamięć. Albowiem jak napisał wielki belgijski noblista M. Maeterlinck: „Umarli umierają dopiero wtedy, gdy przestajemy o nich myśleć. Pamięć o nich przywraca ich życie”. TADEUSZ TULBACKI

Klemens
Kwiatkowski
Zawarł

Marycha!

Marianus
Kwiatkowski
2.6.04

IV/1. Korespondencja bieżąca:

z Elibietą Zawacką i Fundacją:

1. List z 12.02.1991 do E. Zawackiej z inf. o
prestaniu releyi i fotografii, rkp. oryg. k. 1 s. 1-2
2. List z 9.04.1991r. w sprawie prestania
opiecznia gminy Kurek z d. Sadowskiej,
rkp. oryg. k. 1 s. 3
3. Pismo Fundacji z 1.08.1993r. do H. Żu-
rawskiej w sprawie kontaktu z Sier. Sierp.
w Inowrocławiu, mpis, kop. k. 1 s. 4
4. List z 5.08.1996r. do E. Zawackiej
z dopiskiem gminy Kurek, rkp. oryg. k. 2 s. 5-6
5. List do Fundacji z 15.12.1998r.
rkp. oryg. k. 1 s. 7
6. List do Fundacji z 22.01.2002r.,
rkp. oryg. k. 1 s. 8
7. List do Fundacji z 18.11.2002r.,
rkp. oryg. k. 1 s. 9
8. Pismo Fundacji z 26.02.2002r., mpis,
kop. k. 1 s. 10
9. Pismo Fundacji z 20.11.2003r. w
sprawie usupet. i dokument., ksero kop.
mpis. k. 1 s. 11
10. Pismo do Fundacji z 3.11.2003,
rkp. oryg. k. 1 s. 12
11. Pismo do Fundacji z 2.12.2003,
rkp. oryg. k. 1 s. 13-14
12. Pismo do E. Zawackiej z 9.01.2004,
ksero rkp. k. 1 s. 15-16
13. Pismo Fundacji z 26.03.2004,
mpis, ksero k. 1 s. 17
14. Pismo Fundacji z 18.05.2004
- dot. W. Stratikowskiego, mpis ksero k. 1 s. 18
verte 24

col. IV / 1.

15. Pismo do E. Zawackiej z 15.06. i 8.07.2004,
kserokop. k. 2 s. 19-20
16. Pismo Fundacji z 2.02.2005,
- kondolewje, mpis ksero k. 1 s. 21
17. Pismo do Fundacji z 5.02.2005,
kop. oryg. k. 1 s. 22
18. Pismo Fundacji, z dopiskiem E. Zawackiej,
z 5.02.2005, mpis ksero k. 1 s. 23
19. Pismo do E. Zawackiej z 19.05.2005,
kop. ksero k. 1 s. 24-25
20. Pismo do sekretarki E. Zawackiej
z 6.03.2010, kop. oryg. k. 1 s. 26-27
21. Pismo Fundacji z 22.10.2010, mpis
ksero k. 1 s. 28
22. Pismo Fundacji z 21.09.2012 z
protokołami przechowywanych kronik,
kserokop. k. 2 s. 29-31

Гуангжоу, 12.11.1991 1

№ 91/12/91

кпт. 15/2/91

Степановна Тами!

В настоящее время прошу вас оказать помощь в отношении
детишки в конспиративной группе 2 района, созданной в 1941 г.
и другие вопросы. Она находилась в отношении с вами
в Гуангжоу, куда вы быто, не обходясь вашим
и вашим родственникам, Адресами отправления от
янки Садовской. Прошу, если возможно, не упустить
возможности до моего брата до сведения дочери сче-
мать помощи и как было отнесено, прошу Тами %

illem legitymacją tymczasową cmentarza Świątka 12 k²
na terenie bez uprawnienia i bardzo należałoby mi
aby mi mogła okazać się w najbliższym czasie
Wybórki swojej rodziny i mał. II grupy wyrosł 539,100,- zł
Łożys dla Pani moje cypresy szacunku

Daria Szwajowska "Grażyna"

Warszawa, 9. IV. 1991

3

Szanowna Pani Elżbieto!

Kuch z d. Sadowskiej L 223/17/91

Ważkijsz za Bieleckiej, przekazałam ten pauc. W związku z tym
przesyłam oświadczanie jakie odnośnie mojej osoby oraz
"deklaracji Ciotka Kuba" bardzo przeprasza, że tylko
tylko kilka słów piszę ale choruję, odczuwam różnicę i mam
swoje bóle reumatyczne.

Podam się Pańskiej pani. Bydź z paucą m Pani
w miarę

Przełam wiele serdeczności i szczerunku

Elżbieta Świątek

odpowiedź notna via m Pupał, że dane mi
wytawcaje do wytykier 57

FUNDACJA
Instytut Pamięci Narodowej
ul. Toruńska 20
88-100 Inowrocław

Toruń 1993.01.08

Lole 18/1/93

Pani
Maria Żurawska
88-100 Inowrocław
ul. Toruńska 20

Szanowna Pani!

Zwracam się do Pani z prośbą.

Opracowując inspektorat toruński AK, natknęłam się na listę członków Szarych Szeregów działających w Inowrocławiu w czasie II wojny światowej. Część z nich jeszcze żyje i mieszka w Inowrocławiu. Ponieważ nie jestem pewna, czy nikt nie zmarł w międzyczasie, pozwalam sobie przesłać Pani pisma do tych osób, z wielką prośbą o dostarczenie ich im, względnie ich rodzinom w celu uzyskania relacji.

Z góry dziękując za wszelką pomoc, łączę najlepsze życzenia noworoczne i serdeczne pozdrowienia.

Dr Krystyna Podlaskowska
doc. dr Krystyna Podlaskowska
dokumentalistka inspektoratu
toruńskiego

Otrzymują:

- Henryk Chruszczyński
- Sylwester Dziennik
- Bogdan Kośnikowski
- Bronisław Kuszal
- Kazimierz Piotrowski
- Alojzy Jankowski
- Stanisław Zamecki

L 1077/WSK/96
30.08.96

Jurowo Pole, 5. VIII 1996 r.
Wpłynęło dnia 30.08.96
1077/WSK/96

5

Droga Pani Profesor Elżbieto!

List z dnia 22. lipca jaucha z podziękowa-
waniem otrzymała. Prosiłam zdrowot-
nie nie może być dobre, proszę żeby
abyście zdecydowała odprawić w sprawie z wiel-
ką radością. Odwrotnie przygotowania
prelekcji i wystąpienia na sesji naukowej
w sprawie działalności kobiet w PCK
podczas okupacji. Jaucha rezygnuje z za-
brania głosu. Proszę ją zaproszenie i nie
mieć śladu, ona nigdy nie lubiła wyśpo-
wai publicznie a teraz stan jej zdrowia
wymaga częstej opieki lekarskiej.
Ja byłam w szpitalu w Szczepczynie u brata
on też ma stałe komplikacje zdrowotne
jest lekarzem do samemu odgrymuje sobie

odpowiednie leżenie

dluuu niedziej spotkanie we czwartek

to może i jaka będzie lepiej się cała
i przyjeżdżamy razem.

Łącząc serdecznie pozdrowienia

do Pani oraz Pracowni

Teraz

do Pani i rodziny

Miłe relacje i chętności PEK w Głogowie i w
podczas Wypoczynku w przyrodniczym Fundacji

Łącząc serdecznie

zamiar Wniosk

odpisana kartka z zaproszeniem
do Fundacji 280846 52

Wpłynęło dnia 15. XII. 98

Ldz. 2364 / 98

7

Przeziłi! Przeziłi!

Przeziłi! za Bimblek i przeproszenie, że ostatnio nie ma czasu na spotkanie i uwagi na ten temat. Chętnie cię to weźmie, może być pod stałą opieką lekarską.

Przeziłi! z p. Janką, ona też cię odwiedzi, gdybyś miała w tym czasie napisać skądś.

Być może w jakikolwiek poręce

Chętnie cię odwiedzi, ja nie byłem w oparciu, w wojennej chwili a nie teraz, cię odwiedzi przed wojną byłem zdrowy, a potem w wojnie przeziłi w ciężkiej pracy konspiracyjnej

Przeziłi! 50.00 zł na cele Turcji
Serdecznie pozdrawiam

Elżbieta

Elżbieta

Scamonna Mikołaj Fami

Porozroz roz serdecznie ścipkuiz
zoz telefon oraz adres o/o
zoz H Dairaby.

Niech oha Pami te Ścipka
bpaq narozozoz, pipkenc.
Niech Nory Łsk bpaqoz
Baqaty, ścipkiuz.

Niech zozozozoz i ścipka
dopiszozoz Fami.

Lynn z callera seroz

Michael J. Jirnyk

W imieniu

pracownikoz Fundacji

z okazji

Świąt Bożego Narodzenia

duzo radości i spokoju

oraz

pomyślności w Nowym Roku

życzy

Michael Jirnyk

Taruni 17 xii 2007

Dz Marii Lanarskiej, ul. Taruniska 20/a 08-100 Jankow
z Bielekharozoz

Warszawa, 22 I. 2002 r. 8

Szanowny Panie Michale!

Wpłynęło dnia 24.01.
Licz. 2/17 Pom. / 100
P.O.

Zwracam się do Pana z serią osobistą prośbą o wy-
skazanie księgi "Bydgoszczanie XX wieku" w całości i być
do dyspozycji w której zamieszczone są biografie był osób
które zgłosiły we wrześniu w 1939 r. w Bydgoszczy.

Bardzo mi zależy na biografii mego ojca a także
bratanka mego ojca dr. wet. dyrektora Zakładu mięsny
w Bydgoszczy który został rozstrzelany wraz z dwoma
synami razem z przeżyłymi siostrami. Jego nazwisko:

Antoni Kwiśkiewicz. Przed kilka laty opublikowałem tę książkę
w Dobrej Fundacji. W księgozbiorku nie udało się dołączyć
Pracę tylko o odzyskaniu biografii. a był bardzo subskrypcja
Czy udało się Panu zdobyć jakieś wiadomości o
kol. Antonim Dziubie?

Przepraszam za brak wiadomości i serdecznie prośbę
wznowić dla Pana i wyrażam nadzieję Fundacji
Maria Zimnowska

Wpłynęło dnia 20.02 9
Licz. 597 Pom 2002 ← Jeonopodow, 18. 11. 2002r
D.U.

Szanowny kolego Ojczyku!

W związku z moją ostatnią telefoniczną prośbą podaję przypuszczenia dotyczące urodzin Autoniego Dziuby jest to rok 1911 - 1914 Tak czy siłą, gdyż był już po skonsumowaniu studium i służby wojskowej oraz pracował już czynnie przed wojną 1939 w zawodzie nauczyciela.

Proszę czytać uważnie i prosić jeśli to nie spraciera kłopotu. Proszę także biogramiczne swoje wnie Autoniego Kwiecińskiego zamordowanego przez Niemców w Bydgoszczy w 1939r.

mgr. Elżbieta Świradka

P.S. W związku z 50-ty latami korespondencji

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-126
87-100 TORUŃ

10

Toruń dnia 26 II 2002

L. dz. 629 POM/2002
dz.

Maria Żurawska
ul. Toruńska 20
88 -100 Inowrocław

Szanowna Pani

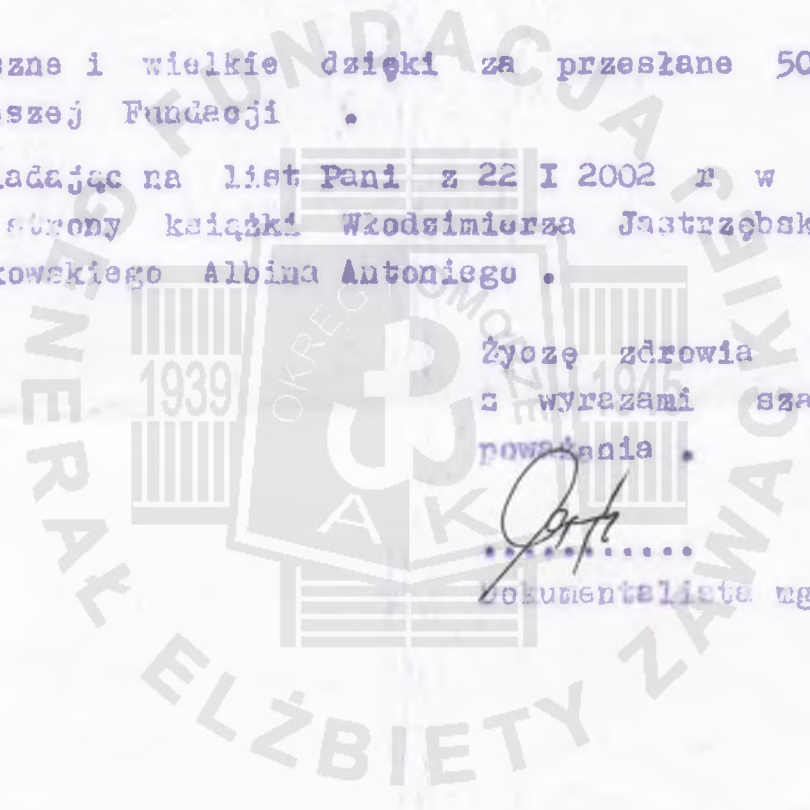
Szczerze i wielkie dzięki za przesłane 50,-zł
na konto naszej Fundacji .

Odpowiadając na list Pani z 22 I 2002 r w załączeniu
przesyłam strony książki Włodzimierza Jastrzębskiego dotyczące
śp. Kwiatkowskiego Albina Antoniego .

Życzę zdrowia i pozostaję
z wyrazami szacunku i
poważania .

.....
dokumentalista mgr Michał Ojozyk

Zał.- 3

wypłano razem z Biuletynem

x

11

Toruń 20 XI 2003 r.

Pani
Maria Żurawska
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław

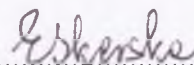
Szanowna Pani Mario !

Bardzo nam przykro, że z powodu choroby i trosk rodzinnych nie mogła Pani uczestniczyć w sesji. Sesję otworzyła Pani Profesor Elżbieta Zawacka. Materiały z sesji zostaną opublikowane w przyszłym roku i będzie się mogła Pani z nimi zapoznać.

Korzystając z okazji, bardzo Panią proszę o uzupełnienie dokumentacji dotyczącej Pani życia i działalności od czasu przejścia na rentę inwalidzką. Głównie chodzi o informacje dotyczące Pani odznaczeń i mianowań na stopnie wojskowe. Bardzo pomocne byłyby chociaż kserokopie legitymacji. Jeżeli nie ma Pani możliwości wykonania ich kserokopii, to mogę wykonać je w Fundacji. Po wykonaniu kserokopii oryginały bym odesłała. Czy może posiada Pani jakieś materiały, które chciałaby Pani przekazać do powstającego przy Fundacji Muzeum? Zgodnie z rozmową telefoniczną, łącznie z „Biuletynem” przesyłamy cz.5 „Służby Polek”. „Biuletyn” wyślę także do Szwajcarii, do Pana Klemensa.

W imieniu Pani Profesor przesyłam serdeczne pozdrowienia i życzenia zdrowia dla całej Pani Rodziny.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska dokumentalistka

WYSTAWA
 Zakład Fizjoterapii Pomorskiej
 ul. Białogłowa 10, 81-100 Toruń
 Wpłynęło dnia: 13.11.03
 L. dz. 4809 / 2003
 Załączniki: ...
 Referent: ...

Jeonoproctus, 9. XI. 2003

12

Pani Doris!

Bardzo mi przykro, że nie mogę uczestniczyć
 w Sesji Popularnonaukowej w dniu 15.10.11.
 ponieważ zabraknie mi czasu, nie mam czasu na przygotowanie
 referatu, ponieważ w tym czasie będę w podróży w związku z
 pracą, nie mam czasu na przygotowanie referatu, ponieważ
 w tym czasie będę w podróży w związku z pracą, nie mam czasu
 na przygotowanie referatu, ponieważ w tym czasie będę w podróży
 w związku z pracą, nie mam czasu na przygotowanie referatu,

Proszę o publikację w czasopiśmie
 "Zdrowie" w numerze z dnia 15.11.03
 z tytułem "Jeonoproctus"
 z podtytułem "Jeonoproctus"
 z adresem: ...

Jaworów, 2 XII. 2003 r.

13

FUNDACJA

Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojennej Służby Polek

P.W.

w Toruniu

Stanisława Tawi

Wpłynęło dnia: 5. 12. 2003

L. dz. 8963/Pom-410/03

Elżbieta Skierska!

o.w.

Co odpowiedzi na list Tawi z dnia 20 XI. br. przesyłając

listy wraz z dokumentami:

1. Patent nr 70399, Weteran Walk o Wolność i Niepodległość
2. Odznaczanie na stopień Podporucznika
3. Odznaczanie Srebrnym Krzyżem Zasługi
4. Odznaczanie Krzyżem Armii Krajowej
5. Świadectwo z Urzędu do spraw Kombatantów
i osób represjonowanych
6. Wyrazy podziękowania za pracę dla dobra "Fundacji"

Co kilka słów chcę wspomnieć swoje życie od czasu powstania na rzecz niepełności którą otrzymałam w 1955/56 r.

Pracowałam po ukończeniu studiów na ul. Poznańskiej, wydziałowa i ekonomii Polity. w Banku Ochrony w Toruniu. W dalszym ciągu piąć lat, gdy byłam zatrudniona przez ul. P.D. i współpracowałam z przedsiębiorstwem obywatelskim 24.X.1956 r.

która miała kłopoty wiarostowe, choća przysadka mózgową⁴
nie wydzielała odpowiedniego wzrostu. Leczyła ją w wielu klini-
kark na wyobra endokrynologii, także zagranicą we Francji
i Szwajcarii u brata Klemensa Rosnigata był psychiatrą, występ
w ramach swojej wiede. Ukończyła studia Wyższe na II. w Wiedniu
Wydział Biologii oraz doktoryrat w Wiedniu w Instytucie Otendygo
Pracowała naukowo w Akademii Medycznej w Bydgoszczy w Zakładzie
Fizjologii, następnie dwa lata na Uniwersytecie w Göttingen
Osiągająca wzrost 170 cm. Słabą proporcjonalną wzrostu, niedostatek
i łubiana, jednakże jej celem było życie i mu. w 1996 r. poszła
do Zakładu Endokrynologii SS. Janina Klitnickiego w Göttingen,
obecnie jest od roku 2000 we Włoszech. Jej poświęcane cały swój
czas, kiedy była na studiach skończyła równocześnie studia fizyki
diagnostycznej i pracowała jako pilot wicekierownika w "Orbisie"
to dosto mi wytknięcie, kiedy przystąpiła na zastawę odpowiadając
podjętą w pracy społecznej i dydaktycznej. W moim kole 17 k
pełni funkcji skarbnika i prowadzi kronikę, pomagam w miarę
sędzi możliwościach adwokatki i prawnicy P. Sierelińskiej
Dziękuję bardzo za pamięć o moim bracie Klemencie który
obecnie jest po ciężkiej chorobie, leży 4 tyg w klinice. Temu
mam również chorego męża, po rytmie, nie mogę więcej brać
udziału w spotkaniach.

Twoją serdecznie pozdrawiam Pani Profesor oraz Panią
serdecznie pozdrawiam również córka i syn

(list do E. Zewerskiej)
Księgo do Terki

Marja Żurawska
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław
POLAND

p. 30/04
Dro. 9. 1. 2004

Wzrost 1,60 m

ciężka
grasica
Pan.

Uproga proszę o odpowiedź bez op.

Serdecznie dziękuję za pilność i wyrozumiałość
świąteczną. Ciężko mi się stało zdrowie dopi-
suje w tym czasie dlatego bardzo dziękuję
historii konspiracyjnej. Stawie swoje zdrowie
Boga obawiam się poprawia ale serdecznie
proszę mnie jak choroba serca i ostatnio byłem
syna w klinice kardiologicznej oraz byłem
kierownikiem polski w klinice w Warszawie, do
wszystko przysporza wiele trosk. Bardzo żałuję
że nie mogłem uczestniczyć w sesji historycz-
nej, nie był też w Szwajcarii, kiedy przed tym
niektórzy serce miał, nie było trudności z diagno-
zowaniem, teraz nie mam nie mało problemów serce-
dodu i jest już od kilku miesięcy spierający
funkcja serca dlatego byłem ostatnio nieco z tym
leża obserwacji w szpitalu, lecz kłopoty sercowe

Przepraszam telefonicznie z partią Gierm-
nowską, jej siostrę zmarła 16 marca 1993 r.

Praca w naszym kole 7K stała kuleją w stanie
 antonimów 23 i do samej starsi ludu w gronie
 cał wieku 80 i więcej Poniżej Szwedliński drogi
 sty i tyżi aby jakoś jeszcze do kogo przynadzić
 ja pomogę miasteczku w tym czasie
 paristrony i paristrony, ostatnio w 55-roc-
 niy Tomstawa Wielkopolskiego - dloje radnia
 od zarania dajęno była b. paristrony
 i miy doko by sta Tomst Wielkop.

Tyk ma parnie bicęcych wiadomości tak dos-
 tenomic ma kolonie piszący. Snyka spedi-
 Tomst a iupdem sym miemko w Książu wsta-
 qdare jest onkolopiem i ostatnio ma kłopoty
 sercane. Córka w Włocław od 2000r jest
 bionem w Zakonie

Łęcy serdeczności i uscisli jak, znowa
 od janki i posobnossia od janki
 Głównymostki opar p. Szwedlińskiego
 ckaia Szwedliński

Kozł

Tomstawa serdeczności wstkił proconuła
 Fr. Janki

17

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

- odp. na L.dz. 413
+ wysyłka art. o E. Zawackiej.
L. dz. 446/Bam-410/04

Toruń 26 III 2004 r.

Pani
Maria Żurawska
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław

Szanowna Pani Mario!

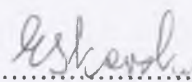
Odpisuję w imieniu p. Hanny Marcinkowskiej, która w zasadzie bardzo rzadko przebywa w Fundacji, ponieważ pracuje w Muzeum Okręgowym w Toruniu.

W załączeniu przesyłam kserokopie czterech artykułów z prasy. Rozumiemy, że stan zdrowia nie pozwalał na udział Pani w uroczystości, a uroczystość była bardzo ładna i najważniejsze to, że Pani Profesor była na niej obecna i bardzo ładnie mówiła do zebranych gości.

Proszę, by przekazała Pani serdeczne pozdrowienia Panu Klemensowi Kwiatkowskiemu ze Szwajcarii.

Łączę serdeczne pozdrowienia od Pani Profesor Elżbiety Zawackiej.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska dokumentalistka

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/AK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Mandolonyje

L. dz. 1640/Pom-419/04

Toruń 18.05.2004 r.

Pani
 Maria Żurawska
 ul. Toruńska 20/2
 88-100 Inowrocław

Szanowna Pani Mario !

W imieniu Pani Profesor Elżbiety Zawackiej i pracowników Fundacji składam Pani wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Brata śp. Klemensa Kwiatkowskiego.

Pani Profesor nie uczyniła tego osobiście, ponieważ przebywa na krótkotrwałym wypoczynku.

Przepraszam, że o tym wspominam, ale zależy nam na uzupełnieniu dokumentów śp. Klemensa Kwiatkowskiego, ps. "Znicz"-"Gryf", aby móc przygotować biogram do "Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej" w pełni ukazujący Jego działalność konspiracyjną.

Z wyrazami szacunku i poważania *Escherska*

Elżbieta Skerska dokumentalistka

Kopie dla p. Eł' S.

Od Marii
Żurawskiej

Janowice, 15. VI. 2004 r.
P. 472/04
b.m.v.

Droga Iloja p. prof.

Przez wybaczyć, że uświadomił sobie, że nie potrafi
całkiem szeptem więcej przedstawić szczegółów odnośnie pracy
konspiracyjnej brata, którą zaczął brać w Górze Wyb., której
przedmiotem jest kolepa Tulibacki z Warszawy oraz bardziej
bardziej w pracowniach o charakterze, które i adywie z Klemensia
jedną b. rozprawy przyglądając. Dzięki i wyszukaniem po całym
spisem historycznym o sprawie brata wziętych w sądziszym

Wszystko. Egzemplarz wpisany
Czwórka

Stwierdzenie, 8. VII. 2004 r.

Dziękuję Fundacji Archiwum Gornickie Przemił Bogdanowej.

Przeżyłemu uchemologowi byłego niemieckiego obrotu koncentracji, w tym czasie
faktycznie został realizatorem w okresie okupacji do organizacji
PzP-Alt w Dworku w swoim czasie przed wojną wojnę w Górnym Śląsku
Wiem, że Wiedziński, był on specjalistą w dziedzinie kulturalnej
skierował komisję przed wojną w Górnym Śląsku. Wskazuje się
dotyczy bliźniaczej w komisji powojennej w Górnym Śląsku
w Górnym Śląsku, bliźniaczej w czasie uderzenia w obrotu okupacji

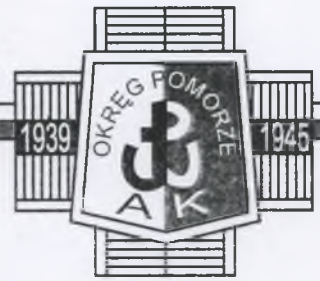
Droga Pani Elżbioko!

Dziękuję list do elżbiety w Rapperswilu w styczniu 2004 r.
i czekam na odpowiedź

Łódź, 12. VII. 2004 r. *Janina Szumowska*

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/archAK>, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Toruń 2.02.2005 r.

*L. dz. 190/Pom-410/05
odp. L. dz. 11
+ prosba o mapę.
biogr.*

Pani
Maria Żurawska
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław

Szanowna Pani !

W imieniu Pani prof. Elżbiety Zawackiej i wszystkich pracowników Fundacji przesyłam wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Małżonka Pani.

Dziękuję także za wyrazy pamięci. Jestem przekonana, że obecny rok będzie pomyślniejszy.

W roku 2007 ukaze się cz.7 „Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1945”, w której zostanie opublikowany biogram śp. Klemensa Kwiatkowskiego. w związku z tym bardzo proszę, aby była Pani tak uprzejma i przekazała mi ewentualne uwagi do noty biograficznej znajdującej się w nr 2 „Biuletynu „ Fundacji.

Pani Profesor bardzo zależy na bliskiej współpracy z Fundacją i w związku z tym proszę za wszelkie informacje dotyczące Kombatantów, także takie, które ukazują się m.in. w inowrocławskiej prasie.

W imieniu Pani prof. E. Zawackiej i pracowników Fundacji przesyłam serdeczne życzenia zdrowia i dobrego samopoczucia .

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska
.....
Elżbieta Skerska dokumentalistka

*odp. na ten list - sob.
tenka osobowa Klemens Kwiatkowski
N.*

Od M. Żurawskiej p. 349/07 B 687
Jeleniów, 18. IV. 2005r. 29

Droga Pani Elżbieto!

Proszę o wybaczenie, że z takim opóźnieniem przesyłam odpowiedź na pismo z dnia 23. III. 2005. Dostawa od Jareki

po świątkach do wglądu, a Jarek kontaktuje się tylko telefonicznie, gdyż nie wychodzi z domu, ma trudności z chodzeniem. Jak

Pani wie, ja po śmierci męża opaść w depresję. Dzięki Bogu, że córka dostata szerokie wie od Elżbiety Gencwałowej i jest jej przykro, że mogę ja mieć takie trudności z chodzeniem, pokazuje szalenie szczegółowo Panu Szewelinowskiemu odwrócić, gdyż prowadzi raporty finansowe naszego Koła i Bractwa a nie może mieć miejsca w zbiorach naszego Koła. Natomiast pismo od p. Szewelinowskiego ja też poproszę opisać Gencwałowej Jankowskiej o której pisze p. Szewelinowski.

Proszę wybaczyć, że nie mogę uczestniczyć w pracach Fundacji.

Łyczek walczyłam posubstancji, sążni zdrowia i nade wszystko, chwała

od Jareki: Jeleniów, 18. IV. 2005r.

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186
http://www.um.torun.pl/AK, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

5.02.2005

Pani
Żurawska Maria
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław

- volp. koresp. p. Prof
L. dz. 1184/Pom-410/05

Szanowna Pani Mario !

Dziękujemy za list z propozycją umieszczenia zdjęcia śp. Genowefy Jaworskiej w „Galerii Kobiet Walczących o Niepodległość”. Przesłałam także panu Szewielińskiemu, dla potrzeb Koła, brakujące części „Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1945” tj. cz. 1 (uzupełniona) i cz. 5.

Gdyby stan zdrowia Pani pozwolił, to bardzo prosimy o przesyłanie artykułów z lokalnej pracy na temat udziału Pomorzan i kobiet w walce z okupantem.

Życzymy Pani powrotu do zdrowia, łączymy serdeczne pozdrowienia i wyrazy szacunku

Z poważaniem

Elżbieta Skerska

Elżbieta Skerska dokumentalistka

*Mario i Janke Kochan!
bydnie mam zdrów!
Elżbieta Skerska*

*Droga Pani Mario
Zachęcam serdecznie pozdrowienia - tutaj tel. dla Janke Kochan
Myślę, że zapropjowanie od Pani z p. Marią Sobaczynską (v. m.)
która była u Was na murach (pamięć z. Janke)
Jakiś wspomnienie starszy wojenny kobit. Istnieje u Was -
kuchnia? Może tabela na dom przygarnię (czy było jej
można Gułdmanowska?) i Dąbrowski oddział czy spotkanie
z gen. M. Hoffmannem (p. Sobaczynska?)
Czy Pani ma zdjęcia swoje wyjazdów do Gdyni czy?
Jakiś śp. Brat jest pochowany?
Czy może Pani zechciała dla f. Zielonki? On chyba jest
i coś tam -*

FUNDACJA
 "Archiwum i Muzeum Elżbiety
 Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Powietrznej"
 Wpłynęło dnia: 24.05.2015
 L. dz. 1248/2015
 Załączniki: 1

P. 522/05
 Warszawa, 19. V. 2005r. B687
 24
 Od M. Zurewskiej do Pani Profesor
 Krus do p. S. Skoniecznej

Elżbieta!
 Bardzo dziękuję, że odwiedziłaś mnie w Warszawie i że "Młotobit" i
 "Złoty Sobowus", najpierw telefonicznie i następnie się
 byłaś również z Janem Kurbanem. Dacław Szewcziński, często
 ja odwiedzał jak również Zieliński. Proszę się o niego nie
 martwić Dacław bardzo się nim opiekuje a ostatnio odwiedził
 op. również jego brat. Było też spotkanie z Elżbietą Sobowuską
 z którą ostatnio widziałam, jak było podniesienie tablicy na mu-
 zej w Warszawie w Muzeum. Dziękuje ci, że Pani tak bardzo
 interesuje się naszą historią i sprawami. Jak pisałam jeszcze
 obecnie sama, gdyż córka, która była ze mną przez pół roku mu-
 siała wrócić do szkoły obywatelskiej w Szamotułach. Dziękuje ser-
 wem.

potwierdzenie niewłaściwego, z powodu dyktando telefonicznego rozmowa. 25

Wracając, wyjątkowo niewłaściwym jest na te wydarzenia, gdyż ona nie
została ellanpli Soloniniskiej, była też p. Sobotowskiej z którą przewa-
dzają rozmowy o obrotach w Krasnodarze. Sześciomiesięcznym rozmowa
mas siostrzeczka Jani

Właściwe kontakty ze szwagierkami są najlepsze, 3-go maja minął
rok od śmierci brata, poświęca swoją sytuację poświęca siebie
✓ bardzo się zmieniła, więc finansowo jestem wprawnie i nie
mogę sobie pozwolić na wyjazd, dyktando, nie i subwencje
jestem ostalnicza

tych serdeczności i świąt zdrowia oraz sił i radości
z każdego dnia

Elżbieta Surawska Zmieszona

Serdeczności dla Pani Elżbiety Skerskiej

Dr. G. KLARBERG
"Archiwum i Muzeum Pomorskie"
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polak
w Toruniu

Str. Pauli Dopiero dnia: 17. 09. 2010
L. dz. 2537/Pom 410/10

Senderzynie dr. Pauli, nie pamiętam i proszę o Biuletyn
Fundacji "70 Rocznica Skonania Katyńskiej"

człowiek, nie obawy się, że nie otrzyma. Jestem
niezadowolony w tym, co się dzieje. Jestem
jedynym człowiekiem od sześciu lat, który nie ma
swój dochodzący opiekunów na Boga.

Był, który jest lekarzem i biologiem, pracuje i mieszka
w rodzinnym w Braniewie.

Chyba, która ukończyła biologię w kraju w 1981
a potem dojechała do Warszawy do Inst. Chemicznego
pracowała naukowo, ale w 1996 r. zdecydowała się
do Zakonu Siostry Elżbiety. Otrzymała była
w Wilnie, przed tym we Włoszech 9 lat, teraz jest
znowu w Polsce.

Wiem kontakt telefoniczny, odpowiem jej jak
można. Proszę o za miłą osobistą wiadomość.
%

Uczelnianom się spotecznie w naszym uniwersytecie
kole A.K. prowadzą kroniki i r-ki finansowe.

Oni mogą uczestniczyć w debatach, gdyż mają
funkcję wchodzącą.

Przez wyrobów p przystawie książki na podstawie
part. „Polskie Dzieci na hitlerzych obozach”
w 1939-1950”

Łączy dla Pań i całego zespołu

serdecznie gratulując za przetrwanie

żona Pań general prof. Elżbiety Zawackiej”

która samowolnie i w pełni całym sercem

mgr Elżbieta Frychowicz

siostra bp. dr. Klementa Kmiotkowskiego

FUNDACJA

GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

28

Torun, 22 X 2010

odp. L.dz. 2532

- inf. o ks.

„Polskie dzieci na...”

L.dz. 3415/Pan-510/10

Pani
Maria Żurawska
ul. Toruńska 20/2
88-100 Inowrocław

Szanowna Pani Mario !

Dziękuję za list i miłe słowa pod adresem Fundacji. Niestety nie możemy spełnić Pani prośby, bowiem książkę pt. „Polskie dzieci na tułaczach szlakach 1939-1945” nie wydała Fundacja, ale Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie.

Artykuł, który ukazał się w naszym „Biuletynie” był tylko omówieniem książki. Być może, że książka ukazała się w księgarniach.

Łączę serdeczne pozdrowienia.

Życzę Pani wiele pogody ducha.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska

Elżbieta Skerska –dokumentalistka

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186

www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO:

82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

FUNDACJA

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej

ul. Wielka Gęsia 2, 87-100 Toruń

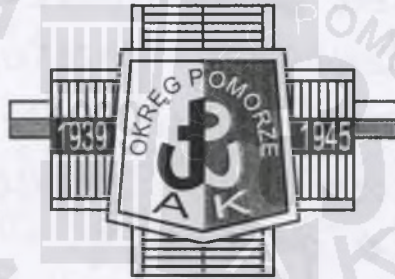
fax/☎ (0-56) 65-22-186

<http://www.um.torun.pl/~archAK>,

e-mail: archAK@um.torun.pl, topak@poczta.onet.pl

Konto: WBK Oddział w Toruniu

10901506-4675-128-00-0

29
Pani

Maria Lurawska

ul. Tomińska 20/2

88-100 Toruń

- 2 egz. poln. korespond. wojennej
- karta krad. Fund.

Szanowna Pani Mario!
Dziękuję za bardzo miłe przyjęcie.
W załączeniu przesyłam:
2 egzemplarze pokwitowania
odbioru dokumentacji (kroniki)
oraz obiecaną pocztówkę z
obecnym budynkiem Fundacji.
Jeśli raz serdecznie za
wszystko dziękuję. Przesyłam także
ukłony dla Pani Szeweliniejskiej.
Z wyrazami szacunku i
poważania
Tori, 21.09.2012 r. Elżbieta Skorska

FUNDACJA
GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

Torun, 14 IX 2012 r.

L. di. 1314/Pom-420/12.

Pan
Wacław Szewieliński
Prezes Koła Terenowego
Światowego Związku Żołnierzy
Armii Krajowej

Fundacja Generala Elżbiety Zawackiej „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek” w Toruniu potwierdza odbiór następującej dokumentacji :

1. Kronika Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Koło Inowrocław 1989-1994,
2. Kronika Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Koło Inowrocław 1995-2001,
3. Kronika Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – Koło Inowrocław 2002-2008,
4. Kronika Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Inowrocławiu 2008/2009- sierpień 2012,
5. Zawartość teczek:
 - odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęcone 56 ofiarom tzw. ”krwawej nocy” w inowrocławskim więzieniu z 22 na 23 października 1939 przez Prezydenta Inowrocławia,
 - akt erekcyjny tablicy pamiątkowej poświęconej Komendantom Głównym Armii Krajowej ufundowanej przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej w Inowrocławiu umieszczonej w kościele garnizonowym WP w Inowrocławiu,
 - program uroczystości poświęcenia sztandaru Koła Terenowego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Inowrocławiu,
 - akt erekcyjny sztandaru,
 - indeks osób wbijających symboliczne gwoździe w drzewiec sztandaru.

Wyżej wymienione dokumenty zostały dołączone do Kolekcji Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Bydgoszcz.

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186

www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, tapak@wp.pl

przejmująca dokumenty.
Elżbieta Skerska dokumentalistka *Elżbieta Skerska*

KONTO:
82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

T: K-614/987 Pom.

Smolecław

Wiatkowska Maria

✓. Karty informacyjne

№. 4

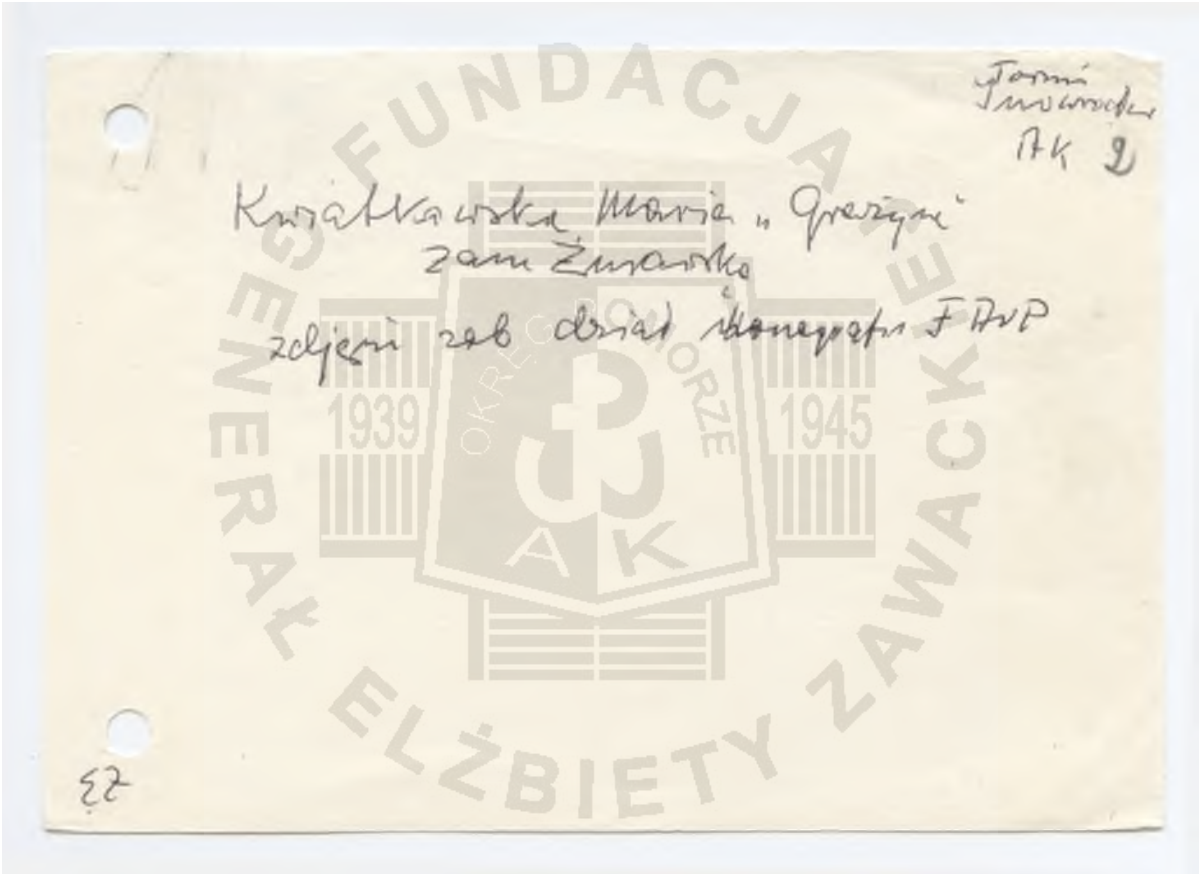
Inowrocław
PKP 1

Kwiatkowska

zam. Żurawska Maria ps Grażyna

niezależnie do dwu innych rodzinnych
kumendur, trasa Inowrocław Poznań

zob. rel. w sprawie H. Kwiatkowskiego

Jarmia
Jurowacka
AK 2

Kwiatkowska Maria "Grażyna"
zam. Zawacka
zelpeni zeb driał Monyepstn FHP

32

a

inw. 3

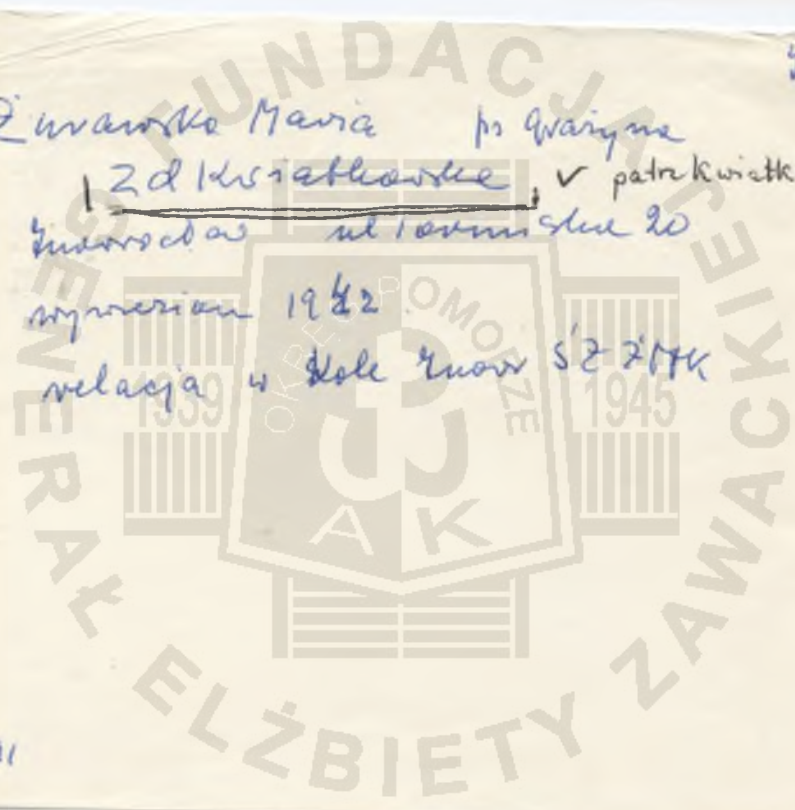
Zurawka Maria ps Kwaryna
Zd Kwiszkowska ✓ patre Kwiskowska

inspired as ul 1000000 20

symposium 1982

relacja w Kole Nowe SZ 2004

SZ 1991

Kwiatkowska Maria

AK-Inowrocław

zam. Żurawieca

4

ul. Tomuśka 20, Inowrocław

zob. relacja własna K-614-987

Ne mešniu 1939 brata udzieli u obłoni z ywienoj.
Uraz z bratem Klemensem prouatili w mienkaniu
ndzieli u Inowrocławiu ul. Tomuśka 20 tajne naukanie
Pier cały czas okupacji mieli radio w domu, slycheli wie-
domosci uraz z młodziez bieraca udziel w tajnym nau-
kaniu. U 1942 v. wywieziona przymusowo przez Arbeits-
amt do obozu w Poznaniu, skierwana do pracy do fa-
bryki „Cegielski” jako kreślarka. U 1942 v. ustapila
do P2P, potem AK. Byla teczniczka swep brata
Klemensa ps. „Znicz” do ktorej przyniesla tajne
dokumenty i plany z Poznania. Przyjeta ps. „Greczyna”
„Znicz” byl czlonkiem iedyne komitetai AK. Nalezal
do grupy Antanasz Dziuby z

Mwiatkowska Maria

